

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine

Rakvere Ametikool

õppekavarühmade majutamine ja toitlustamine ning
toiduainete töötlemine hindamisaruanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2022

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Üldosa	4
3. Majutamise ja toitlustamise ning toiduainete töötlemise õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes.....	9
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus.....	9
Analüüs.....	9
Järeldused	12
3.2 Õppimine ja õpetamine	13
Analüüs.....	13
Järeldused	19
3.3 Õpetajad.....	21
Analüüs.....	21
Järeldused	23
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused majutamise ja toitlustamise ning toiduainete töötlemise õppekavarühmade osas.....	24

1. Sissejuhatas

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavalist eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmades ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühmade eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. EKKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. EKKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Külli Marrandi	kutseõppe ekspert, komisjoni esimees, Järvamaa Kutsehariduskeskus, õppe- ja arendustöö üksuse juhataja
Piret Lilover	kutseõppe ekspert, komisjoni sekretär, Haridus- ja Noorteamet, PRÕM projekti arendusjuht
Marelle Kurvits	tööandjate esindaja, Stockmann AS Toiduosakonna tootmis- ja kategooriajuht
Rene Uusmees	tööandjate esindaja, Radisson Collection Hotell Tallinn, peakokk
Merle Truupõld	kutseõppe ekspert, Tartu Kutsehariduskeskus, toiduainete tehnoloogia osakonna juhataja

Hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande ja aruandes lingitud materjalid. Tutvusid kooli kodulehe, õppekorralduseeskirja ning hinnatavate õppekavarühmade õppekavade ja rakenduskavadega. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja EKKA-ga. Lepiti kokku lisadokumendid, mida koolilt täiendavalt soovitakse (hinnatavate õppekavarühmade õpetajate kvalifikatsioon, õppekavarühmade praktikabaaside nimekiri ja kontaktandmed, praktika hindamisvorm, 3. ja 4. tasemel õppijate praktikaaruande juhendid). Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande ja koolilt saadud täiendavate dokumentide põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad, intervjuude küsimused ning

tööjaotuse ning ülesanded hindamiskülastuseks ja veebivestlusteks. Lepiti kokku neli esindajat, kes külastavad kooli.

Vastavalt ajakavale viis komisjon esimesed vestlused läbi Microsoft Teams keskkonnas 10. novembril 2021. Et koguda ja analüüsida andmeid kitsama fookusega, viis komisjon vestlused läbi mõlemas õppekavarühmas praktikaettevõtete ja vilistlastega paralleelselt. Kahe ettevõtte esindajad, kes ei saanud vestlustel osaleda, saatsid küsimustele vastused meili teel.

Kooli hindamiskülastus toimus 16. novembril 2021. Külastusel tutvuti hinnatavate õppekavarühmade õpikeskkonnaga, sh praktilises õppes kasutatavate seadmete ja vahenditega. Komisjon külastas mõlema õppekavarühma praktiliste tööde tunde. Õppijatega toimunud vestlused viidi läbi mõlemas õppekavarühmas paralleelselt. Vestlusel direktori, õppekavarühma juhi, õppedirektori ja koolitusjuhiga osales kogu komisjon, üks komisjoni liige osales Microsoft Teams keskkonnas.

Ajakavast lähtuvalt toimusid veebivestlused kutseõpetajate, üldainete õpetajate, praktikakoordinaatori, töökohapõhise õppe koordinaatori, rahvusvaheliste projektide juhi, grupijuhendaja, õpinõustaja ning õppekavarühma juhiga Microsoft Teams keskkonnas 17. novembril 2021.

Kooli hindamiskülastus ja veebivestlused kulgesid lodusalt. Vestlustel osalejad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud. Probleeme ei esinenud.

Koolikülastuse ja veebivestluste järgsel komisjoni koosolekul lepiti aruande struktuuri põhjal kokku ülesannete jaotus, arutati komisjoniliikmete arusaamade üle, analüüsiti erinevaid aspekte ja kujundati ühine seisukoht, mille põhjal koostati aruande esmane tööversioon. Edasises komisjoni koostöös jõuti ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Komisjoni seisukohad kehtivad mõlema hinnatava õppekavarühma kohta. Juhul kui komisjon peab vajalikuks rõhutada õppekavarühmade erisusi, siis on need aruandes välja toodud.

EKKA esitas esmase aruande koolile 21. detsember 2021. Koolil ei olnud aruandele täpsustusi ega kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande EKKAlle 14.02.2022.

2. Üldosa

Kooli lühitutvustus

Rakvere Ametikool on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav kutseõppeasutus Lääne-Virumaal, mille põhitegevuseks on kutseõppes taseme- ja täiendusõppe läbiviimine ning alates 2020. aastast mittestatsionaarse üldharidusõppe võimaldamine. Kool pakub kutseõpet kutsevalifikatsiooni raamistiku 3.-5. tasemeni. Seisuga 14.09.2021 õppis koolis 1110 õppijat, sh põhikoolijärgses kutsekeskharidusõppes 46% ja kutseõppes 21%, haridusnõudeta õppes 10% ja 5. taseme õppes 6 % ning mittestatsionaarses üldharidusõppes 17% õppijatest.

Koolil on üheteistkümnes õppekavarühmas õppe läbiviimise õigus, millest kolmes tähtajaline. Hinnatavates õppekavarühmades on tähtajatu õppe läbiviimise õigus. Kooli õppekavarühmade valik on lai – toitlustusest ja teenindusest puidu-, ehitus-, metalli- ja autoerialadeni.

Eneseanalüüsi perioodil oli kooli ja õppekavarühmade tegevuste aluseks kooli arengukava aastateks 2016 – 2020, milles sätestati prioriteetid, strateegilised eesmärgid ning mõõdikud ja kavandati tegevused.

Kooli visioon 2025 on: “Rakvere Ametikool on rahvusvahelisel tasemel oma ala meistreid koolitav väge täis ja tulevikku vaatav Lääne- Virumaa kutsehariduskeskus” ning Rakvere Ametikooli missiooniks on pakkuda innovatiivseid võimalusi õppija isiklikuks arenguks ning toimetulekuks tööelus ajakohases õpikeskkonnas koostöös sõbraliku motiveeritud ja kvalifitseeritud personaliga.

Kooli arengukavas on väärtusteks: meisterlikkus, kogemus, uuendusmeelsus, hoolivus, koostöövalmidus ja paindlikkus.

Arenguperioodil oli kool seadnud neli strateegilist eesmärki:

1. Muutunud õpikäsitlus
2. Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning koolijuhid
3. Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus
4. Digipöörde elukestvas õppes

Majutamise ja toitlustamise õppekavarühma ja toiduainete töötlemise õppekavarühma juhib üks õppekavarühma juht.

Tabel 1. Ülevaade hindamisperioodil rakendatud õppekavadest (Eesti Hariduse Infosüsteem, edaspidi EHIS)

Õppekavarühm	Õppekava nimetus, Eesti kvalifikatsiooni- raamistiku (EKR) tase	Maht EKAP	Õppeliik	Õppevorm	Kood EHISes	Õppekavarühma eest vastutav isik (nimi, amet, e-post)
Majutamine ja toitlustamine	Kokk, EKR tase 4	180	Kutsekeskharidusõpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	135577	Merike Kolde kutseõpetaja Merike.Kolde@rak.ee
	<u>Kokk</u> , EKR tase 4	180	Kutsekeskharidusõpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	216462	Merike Kolde kutseõpetaja Merike.Kolde@rak.ee
	<u>Abikokk</u> , EKR tase 3	60	Kutseõppe esmaõpe	Statsionaarne, koolipõhine ja töökohapõhine õpe	135397	Merike Kolde kutseõpetaja Merike.Kolde@rak.ee
	<u>Majutusteenindus</u> , EKR tase 4	180	Kutsekeskharidusõpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	135477	Merike Kolde kutseõpetaja Merike.Kolde@rak.ee

	<u>Kelner,</u> EKR tase 4	30	Kutseõppe esmaõpe	Statsionaarne, koolipõhine ja töökohapõhine õpe	152283	Merike Kolde kutseõpetaja Merike.Kolde@rak.ee
	<u>Toitlustusteenind</u> <u>us,</u> EKR tase 4	180	Kutsekesk- haridusõpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	135497	Merike Kolde kutseõpetaja Merike.Kolde@rak.ee
Toiduainete töötlemine	Pagari- ja kondiitritoodete tehnoloogia, EKR tase 4	180	Kutsekesk- haridusõpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	139317	Moonika Veedla kutseõpetaja Moonika.Veedla@rak. ee
	<u>Pagari- ja</u> <u>kondiitritoodete</u> <u>tehnoloogia,</u> EKR tase 4	180	Kutsekesk- haridusõpe	Statsionaarne, koolipõhine õpe	219843	Moonika Veedla, kutseõpetaja Moonika.Veedla@rak. ee
	<u>Abipagar,</u> <u>EKR tase 3</u>	60	Kutseõppe esmaõpe	Statsionaarne koolipõhine ja töökohapõhine õpe	135417	Moonika Veedla kutseõpetaja Moonika.Veedla@rak. ee

Tabel 2. Majutamise ja toitlustamise õppekavadel õppijad (kooli eneseanalüüsi ja koolilt saadud info põhjal koostatud tabel)

Õppekava nimetus	Alustamise aasta	Alustas/neist töökohapõhised õppijad	Lõpetas/neist töökohapõhised õppijad	Lõpetanute osakaal
Abikokk, tase 3	2015	9	9	100%
	2017	8	9	112,5%
	2018	11	8	72,7%
	2019	6	5	83,3%

	2020	35/25	30/21	85,7%/84%
Kokk, tase 4	2015	20	15	75%
	2016	23	11	47,8%
	2017	24	11	45,8%
	2018	17	7	41,2%
Toitlustusteenindus, tase 4	2015	17	12	70,6%
	2016	10	4	40%
	2017	13	7	53,8%
	2018	12	2	16,7%
Majutusteenindus, tase 4	2015	20	15	75%
	2016	10	5	50%
	2017	15	9	60%
	2018	17	4	23,5%
Kelner, tase 4	2016	15/15	8/8	53%
	2020	12/12	6/6	50%*

*Ei sooritanud kelner, tase 4 kutseeksamit, omistati abikelner, tase 3 kutse

Tabel 3. Toiduainete töötlemise õppekavadel õppijad (kooli eneseanalüüsi ja koolilt saadud info põhjal koostatud tabel)

Õppekava nimetus	Alustamise aasta	Alustas/neist töökohapõhised õppijad	Lõpetas/neist töökohapõhised õppijad	Lõpetanute osakaal
Abipagar, tase 3	2015	6	5	83,3%
	2016	14	15	107,4%
	2017	9	7	77,8%
	2018	6	7	116,7%
	2019	10	4	40%
	2020	39/25	31/21	79,5%/84%
Pagari- ja kondiitritoode tehnoloogia, tase 4	2015	10	7	70%
	2016	14	11	78,6%
	2017	10	11	110%
	2018	14	8	57,1%

3. Majutamise ja toitlustamise ning toiduainete töötlemise õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

3.1.1 Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust

Majutamise ja toitlustamise õppekavarühmas on EHS-e andmetel registreeritud viis õppekava, millest kolm on kutsekeskhariduse õppekavad, üks kolmanda ning üks neljanda taseme õppekava. Neist majutusteeninduse kutsekeskhariduse õppekaval toimub õppetöö kuni 31.08.2022. Toiduainete töötlemise õppekavarühmas on registreeritud üks kutsekeskhariduse ning üks kolmanda taseme õppekava (täpsemalt tabelis 1). Lisaks erinevatele kvalifikatsioonitasemetele on õppijatel võimalik valida ka õppevormide vahel, nii näiteks saab kelneri, abikoka ja abipagari õppekaval õppida töökohapõhises õppevormis. Mõlemas õppekavarühmas on korraldatud arvukalt täienduskoolitusi. Majutuse ja toitlustamise õppekavarühmas on hinnataval perioodil (2015/2016–2021/2022) toimunud 49 ning toiduainete töötlemise õppekavarühmas 24 koolitust. Õppijate arvud vastavalt 386 ja 214.

Kooli eneseanalüüsi põhjal tuginetakse õppekavade (sh täiendusõppe õppekavade) väljatöötamisel töömaailma vajadustele. Sealjuures on oluline koostöö just kohalike ettevõtetega nagu näiteks AS Pihlakas, AS OG Elektra Tootmine, OÜ Päts ja AQVA Hotel & Spa. Vesteldes ettevõtete esindajatega tuli välja, et nad on valmis senisest rohkem panustama õppekavaarendusse, kui nad vaid teaks kus, millal ja mis moel nende abi vajatakse. Vestlustest õppijate ja vilistlastega selgus, et õppekava arendustegevustesse neid ei kaasata. Õppijad mainisid, et nendelt küsitakse suulist tagasisidet, kuid see puudutab rohkem õppekorraldust, mitte niivõrd õppe sisu. Samas väitsid praktikaettevõtete esindajad, et nende juures töötavad mitmed ametikooli lõpetajaid, kelle õppimis- ja praktikakogemus, samuti nende kogemused töötajatena annaksid õppekavaarendusse olulist informatsiooni.

Kooli eneseanalüüsis rõhutatakse, et antud valdkondades töötavatel inimestel on huvi tulla täienduskoolitustele end täiendama, mis annab koolile suurepärase võimaluse olla kursis tööturul

pakutava taseme ja oskustega. Hindamisvestlusel lisati sedagi, et ettevõtelt saadud sisend on aluseks täienduskoolituste õppekavade väljatöötamisel. Näiteks soovis Rakvere Teater toidu serverimise koolitust. Selline lähenemine aitab koolil kursis olla töömaailma vajadustega ning tõstatunud teemasid ka tasemeõppekavadesse integreerida ja valikõpingute mooduleid luua. Kooli soov on täienduskoolitustel pakkuda õppijatele mooduleid kutsehariduse tasemeõppekavades. See võimaldaks õppijatel VÕTA-t kasutades omandada osade kaupa tervikkutse.

Rakvere Ametikooli majutamise ja toitlustamise ning toiduainete töötlemise õppekavarühmade õppekavade arendustegevusi juhib hindamisvestlusel saadud info põhjal õppedirektor, kes koostab kaks korda aastas põhjaliku analüüsi, mille tulemused on aluseks muudatuste tegemisel. Kooli eneseanalüüsi põhjal tuleb sisend analüüsiks nii õpetajatelt, õppekavarühmade juhtõpetajatelt, kutseeksami tulemustest kui ka vastuvõtu infost. Samuti arvestatakse kutsestandardite ja riiklike õppekavade muudatuste ning tööandjate sisendiga, millest viimasele komisjon küll vestlustelt tööandjatega kinnitust ei saanud.

Õppekavades esitatud valikõpingute moodulite loetelu on muljetavaldav, näiteks koka õppekavas on neid suisa 23. Samas kelneri õppekavas valikmoodulid puuduvad. Valikmoodulite valikuprintsiip on hindamisvestluste põhjal lihtne – valituks osutuvad need moodulid, mille osas kõige rohkem õppijaid soovi on avaldanud. Õppekorralduseeskiri ütleb valikõpingute kohta muu hulgas, et valikõpingud toimuvad õppegruppides, milles on 10 ja enam õppijat. Õppijal on õigus valida valikmooduleid kooli teistest õppekavades, millele komisjon õppijatega vestlustelt kinnitust ei saanud. Õppekavades on valikumooduli rakendamise tingimuseks vähemalt 51% õppija soov, paraku õpib õppekavarühmade erialadel vähe õppijaid, mis tingib olukorra, kus kõik õpivad samu mooduleid. Küll aga arvasid vestlustel osalenud õppijad, et valiku tegemine oleks suurepärase võimalus. Vähemalt kümneliikmelise valikõpingute grupi moodustamisele aitaks kaasa õppekavarühmaülesannete ja erinevate kursuste õppijatele valikmoodulite võimaldamine.

Kuna hinnatavates õppekavarühmades on mitmed kutsekeskhariduse õppekavad, kaasatakse õppekavaarendusse lisaks erialaõpetajatele ka üldainete õpetajad. Õpetajate sõnul on neil kord kuus õpetamisvaba reede, mil tehakse näiteks lõiminguvalast koostööd. Vestlusest üldainete õpetajatega selgus, et pea aasta väldanud koolisisene lõimimisteemaline koolitus aitas lisaks omandatud teadmistele ja oskustele kaasa ka edasisele koostööle õppekavaarenduses. Kool on eneseanalüüsis ühe parenduskohana välja toonud ka lõimimise teema ja vastavate koolitustega jätkamise, mis on komisjoni hinnangul väga õige suund.

Kooli eneseanalüüsis mainitakse, et iga mooduli eest vastutab konkreetne õpetaja, kes mooduli lõpus õppijatelt selle kohta tagasisidet küsib. Õpetajate sõnul tehakse seda peamiselt suuliselt ja iga õpetaja teeb selle kohta ise märkmeid. Kindlasti aitaks õppekava arendustööle kaasa tagasiside kogumise, analüüsimise ja talletamise süsteemsus, kus iga õpetaja teab, kuidas saadud infoga edasi peab tegutsema. Vestlustest ja kooli eneseanalüüsist ei joonistunud selgelt välja õppekavarühma juhi roll õppekava arendustegevustes. Samas on just õppekavarühma juht see, kes peaks omama õppekavades tervikülevaadet, mida moodulite eest vastutavatel õpetajatel ei pruugi olla.

Eneseanalüüsist lähtub, et ülekoollisi tagasisideküsitlusi pole kool alates 2017. aastast korraldanud. Tagasisidet on saadud vaid SA Innove poolt läbiviidud küsitluste kaudu, kust ei ole aga võimalik saada õppeprotsessi kohta infot õppekavarühmade kaupa. Seetõttu ei oma kool ülevaadet ka lõpetajate

rakendumisest tööturul. Küll aga leiti vestlustel õppijate, vilistlaste ja erialaõpetajatega, et antud õppekavarühmade lõpetajate tööle rakendumine on pigem väike ja seda valdkonna madala palga ning raske töö tõttu.

3.1.2 Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Õppekavad ja moodulite rakenduskavasid on kooli kodulehelt leitavad. Õppekavades esitatud info on korrektne, va kelneri õppekava, kus õpingud loetakse lõpetatuks, kui õppija on saavutanud kelneri eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Teadmiseks, et Kutseharidusstandardi § 3 lõige 6 sätestab, et õpingud lõpevad kutseeksami või erialase lõpueksamiga, mille eesmärgiks on tagada, et kutseõppe lõpetanu on saavutanud kõik õppekavas seatud õpiväljundid.

Moodulite rakenduskavasid lugedes jäi silma ebaühtlane tase. Seda asjaolu tunnistas kool ka hindamisvestlusel. Ebaühtlane tase väljendus nii ühe õppekava moodulite kui ka erinevate õppekavade lõikes. Näiteks pagari ja kondiitritoodete tehnoloogia õppekava, kus mõne mooduli juures puudusid hindamisülesanded või oli hindamisülesanne võrdsustatud hindamiskriteeriumiga (näiteks moodul „Toiduainetöötamise valdkonna alused“). Sama õppekava moodulis „Lihtpagaritoodete valmistamine nisutaignast“ on hindamisülesanded kenasti olemas. Nimetatud õppekava puhul on tegu kutsekeskharidusõppega, kus arvestatav osa üldõpinguid tuleb erialaga lõimitult omandada. Õppekava rakenduskavas on looteluna esitatud lõimitud üldõpingud, lisatud on ka maht. Samas ei selgu kõikides moodulites üldainete õppesisu – mida konkreetselt mooduli õpiväljundite saavutamiseks üldainetest omandatakse ja kuidas see on seotud erialaõpingutega. Sarnane probleemistik esineb ka toitlustusteeninduse õppekava rakenduskavas. Koka õppekava moodulite rakenduskava on hästi läbimõeldud ja selgelt esitatud.

Kooli kodulehelt on leitavad ka õppekavade töökohapõhise õppevormi rakenduskavad, kus on iga mooduli juures välja toodud, millises mahus tehakse konkreetse õpiväljundi omandamisel praktilist tööd ja praktikat, samuti on välja toodud teooriaõpingute ja iseseisva töö osakaal. Kelneri ja abipagari rakenduskavades on suisa iga õpiväljundi juurde lisatud mahtude jaotus. Abikoka õppekavas on selline lähenemine vaid esimeses moodulis. Mahtude jaotus õpiväljundites on tervitatav lähenemine, samas ei ole rakenduskavast võimalik välja lugeda, millist konkreetset oskust praktikaettevõttes omandatakse ja kuidas hinnatakse. Rakenduskavades on hindamisülesannete all kirjas praktilise töö sisu, kuid ei selgu, kas see sooritatakse koolis praktilise tööna või ettevõttes praktikana. Töökohapõhise õppe rakenduskavade puhul võib positiivse aspektina välja tuua arusaadavalt kirjeldatud hindamisülesandeid, kuhu sekka sattusid mõned vajakajäämised, näiteks kelneri õppekava moodulis „Toitlustuse alused“, kus hindamisülesanne oli järgmine: toiduhügieen ja isiklik hügieen.

Rakenduskavade uuendamisel võiks tähelepanu pöörata ka kokkuvõtva hinde kujunemisele, st kas alati on mõistlik kokkuvõtvat mooduli hinnet panna erinevate õpiväljundite saavutamise summana. Kutseharidusstandardi järgi on moodul õppekava terviklik sisuühik, milles kirjeldatakse kompetentsusnõuetega vastavuses olevad õpiväljundid. Hindamiskomisjon julgustab mooduli hindamisülesannete koostamisel sellega senisest enam arvestada, st hindamisülesanne ei pea olema igale õpiväljundile eraldi.

Hinnatavate õppekavarühmade õppekavade moodulite rakenduskavades olevate õppemeetodite loetelu on mitmekesine (st võimaldab õppija vajadustest ja hetkeolukorrast lähtuvalt valida) ja õpiväljundite omandamist toetav, kuid on ka vastupidist, näiteks abikoka rakenduskava mõnes moodulis neid polegi esitatud.

Kooli eneseanalüüsis rõhutatakse võtmepädevuste arendamise vajalikkust ja et seda tuleks õppekavaarenduses silmas pidada, sh ka sellekohaste valikõpingute moodulite koostamist. Õppijatega vestlusest selgus, et võtmepädevusi soovitakse omandada pigem lõimitult, sest need ei ole elust ega erialast eraldiseisvad oskused. Küll aga sooviti erialaringe, mis võivad olla ka valikmoodulitega seotud ja kus saaks omandatud oskusi lihvida.

Kooli eneseanalüüsis esitatud õppekava ja õppekavaarendust puudutavad parendustegevused on järgmised: võtmepädevusi toetavad valikained, lõimingute parendamine, lõimingute parendamisele suunatud koolitus õpetajatele, digipädevused – erinevate keskkondade kasutamine lõimitult erialastes õpingutes, sh praktilal ja valikõpingutes. Kõik need tegevused on kahtlemata vajalikud. Kuna moodulite lahtikirjutus on isegi ühe õppekava lõikes väga erineva tasemega, siis soovitab komisjon mitte keskenduda ainult võtmepädevuste lõimimisele, vaid rakenduskavade parendamisele tervikuna. Moodulite eest vastutavad õpetajad võiks senisest suuremat õppekavarühma ülest koostööd teha, et üksteiselt õppida ja kogemusi vahetada. Parendustegevuste elluviimisele aitaks kaasa konkreetsete mõõdikute ja täpsemate tähtaegade määramine.

Järeldused

Tugevused

- Koolil on hästi toimiv koostöö täienduskoolituse vallas piirkonna ettevõtetega, kes rikastavad oma ideede ja vajadustega ka tasemeõppekavade õppesisu ning võimaldavad õpetajatel ennast kursis hoida töömaailmas toimuvaga.
- Õpetajate omavahelise koostöö soodustamiseks on kord kuus õpetamisvaba reede.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitus selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- Valikmooduleid on õppekavades palju, kuid objektiivsetel põhjustel on õppijate tegelikud valikuvõimalused piiratud. Soovitame pakkuda kooliüleseid ja erinevate kursuste õppijatele ühiseid valikmooduleid, et grupid täituksid mooduli sisust huvitatud õppijatega.
- Moodulite rakenduskavad on ebaühtlase tasemega koostatud. Soovitame moodulite eest vastutavatel inimestel teha õppekavarühmade ülest koostööd ja üksteise kogemustest õppida ning suurendada õppekavarühma juhi panust õppekavade arendustegevustesse, et tekiks terviklik ülevaade.
- Üldõpingute lõimingud on kutsekeskhariduse õppekavade rakenduskavades (va koka õppekava) liiga üldsõnaliselt kajastatud ning ei selgu mida, kus ja kuidas lõimitakse, mistõttu soovitab komisjon siduda üldõpingud senisest detailsemalt mooduli õpiväljundite, teemade ja hindamisülesannetega.
- Puudub õppijate tagasisidestamise süsteemsus õppeprotsessile. Ülekoolilisi tagasisideküsitlusi ei korralda kool 2017. aastast. SA Innove poolt läbiviidud küsitlustest ei saada õppeprotsessi kohta infot õppekavarühmade kaupa. Soovitame uuesti sisse viia ülekoolilised tagasisideküsitlused ja saadud info analüüsimise ning talletamise süsteemsus.

- Kelneri õppekavas on õppe lõpetamise nõuded vastuolus kutseharidusstandardi nõuetega. Palume kelneri õppekava vastavusse viia kutseharidusstandardi § 20 lõikega 2.

Arenguvõimalused

- Tööandjate kaasamine tasemeõppe õppekavade arendamisse on juhuslikku laadi. Tööandjad sooviksid panustada, kuid ei tea, kuidas ja millal oleks see võimalik. Soovitame visualiseerida õppekavaarenduse protsess, kus on kirjas osapooled, tegevused, vastutajad ja ajaraam, mis aitaks selgemalt mõista ja osapooltele kommunikeerida keda, millal ja mil moel arendustegevustesse kaasatakse.
- Õppijate ja vilistlaste kaasamine õppekavaarendusse on seni veel vähekasutatud ressurss. Soovitame julgelt ja süsteemsemalt kaasata vilistlasi ja õppijaid aruteludesse, fikseerida saadud mõtted ja kasutada neid õppekava arendustegevustes.
- Lisaks tavapärasele õppele soovib komisjon korraldada õppijatele erialaseid huviringe, mis aitavad kaasa õpitud oskuste kinnistamisele. Võimaluse korral kaasata nende läbiviimisesse ka tööandjaid.
- Kool rakendab majutuse ja toitlustamise ning toiduainete töötlemise õppekavarühmades valdavalt kutsekeskhariduse õppekavasid. Elukestva õppe kontekstis oleks mõistlik õppijatele võimaldada ka 4. taseme kutseõpet.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. õppijate erialavalik on toetatud;
2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärasest ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest;
5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

3.2.1. Õppijate erialavalik on toetatud

Rakvere Ametikool tutvustab pakutavaid erialasid kooli kodulehel, Instagramis, Facebookis ning alates 2019/2020 õppeaastast ka Snapchatis ja Tiktokis. Vestlustel vilistlaste ja praeguste õppijatega tuli välja, et uudseid lähenemisviise sotsiaalmeedias peetakse heaks variandiks sihtrühmadeni jõudmisel. 2018. aastani uuriti sisseastujatelt, kust nad kooli ja seal õpetavate erialade kohta kuulsid. 2019. aastal uuriti esmakursuslastelt, miks nad just Rakvere Ametikooli kasuks otsustasid. Küsitluse tulemusel leiti, et kooli eelistatakse meeldiva õpikeskkonna ning positiivse ja toetava suhtumisega õpetajate pärast. Komisjoni vestlustel õppijate ja vilistlastega selgus, et antud õppekavarühmade reklaam jääb kooli teiste erialade varju, see ei jõua huvigruppideni ning info õpingute ja õpitava ameti kohta on raskesti leitav ega vasta pahatihti ka tegelikkusele.

Ametikool tegeleb aktiivselt kooli ja erialade tutvustamisega, seda nii kohapeal kui üldhariduskoolides käies. Lisaks korraldatakse praktikavarjupäevi ning uue suunana pakutakse kutsevalikuaastat. Direktori ja õppekavarühma juhi sõnul on kutsevalikuaasta õppekava suunatud põhikooli 8. klassi õpilastele, kes käivad igal kuul ühe nädala koolis, mil õpitakse igal korral erinevat eriala võimalikult

praktilises võtmes. Hetkel on alustatud koostööd Rakvere Ühisgümnaasiumiga ja kool näeb selles tegevuses suurt potentsiaali.

Uue suunana pakub ametikool mittestatsionaarset põhi- ja gümnaasiumiharidust. Vestluses direktoriga selgus, et plaan on hakata neile pakkuma tasemeõppe õppekavadel kutseharidust.

Õppekavarühma erialadele sisseastumine toimub üldjuhul hinnete baasil, kuid sisseastujatega viiakse läbi ka vestlused, vajadusel veebis. Vastuvõtukomisjoni kuuluvad grupijuhendaja, õpinõustaja, koolipoolne praktikajuhendaja ja õppekavarühma juht. Meeldiva ja rahuliku õhkkonna loomiseks osaleb ühel vestlustel enamasti korraka kaks koolipoolset esindajat. Õppijad kinnitasid, et sisseastumisvestlused olid meeldivad ning komisjon toetav. Intervjuu käigus õpinõustajaga selgus, et esmane tugiteenuste vajadus tuvastatakse sisseastumisintervjuu käigus, kuid täielikku pilti õppijast on esimese hooga raske saada. Lisaks nähakse probleemi selles, et konkursi puudumisel võetakse kõik soovijad vastu.

Kool on seadnud eesmärgiks pakkuda sisseastunud õppijatele praktilist õpet nii vara kui võimalik. Eesmärk on tõsta õppijate motivatsiooni ja vähendada väljalangevust ning viia nad võimalikult varakult erialaga kurssi.

3.2.2. Õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel

Rakvere Ametikooli missioon on luua õpikeskkond, mille tingimused toetavad õppija arengut. Õpikeskkonna arendamisel tehakse koostööd nii õpetajate kui ka ettevõtjatega. Näiteks ehitati hiljuti kooli juurde grilliköök, kuna nähti valdkonna aina kasvavat olulisust. Samuti tehakse koostööd ettevõtjatega erinevate töötubade raames. Näiteks on käinud Aqva Hotel & Spa restorani peakokk õpetamas sushi valmistamist.

Toiduainete töötlemise ning majutamise ja toitlustamise õppekavarühmade erialade õpetamiseks on koolis väga head võimalused. Lisaks väga headele praktilise töö läbiviimise võimalustele, on kool kohandanud endale sobivaks ka nutikad õppelaborid. Õppelabor on klassiruum, kus viiakse läbi teoreetilisi ja praktilisi tunde lõimitult: lisaks teoreetiliseks õppeks vajalikule inventarile on sisse seatud lihtsama praktilise töö teostamiseks vajalikud külm- ja kuumseadmed. Loodud on nelja koka/pagari töökohad, kus on võimalus viia läbi toetavat praktilist tööd väikevahendite ning elektripliidi abil. Kutseõpetajad tõid vestlustel välja, et tunnevad õppelaborites puudust suurematest töölaudadest ning kinnitasid, et elektripliitide vahetus on juba planeeritud. Kool ei küsi hetkel õppijatelt ja vilistlastelt süsteemselt tagasisidet õpikeskkonna kohta. Samas mainisid nii vilistlased kui õppijad vestlusel, et kooli pakutavad võimalused, tehnika ja vahendid on asja- ja ajakohased ning õppijate ettepanekuid võetakse kuulda. Ka komisjon leiab, et praktilise õppe ruumid on väga heal tasemel, kuid õppelaborite kuumseadmed tuleks välja vahetada.

2021. aasta oktoobris avati koolis kaasaegne õpperestoran, kus on restoraniteenuste osutamiseks vajalik inventar ning mis näeb visuaalselt atraktiivne välja. Kooli õpperestoran on hea koht teooria õppimiseks ja praktilise töö korraldamiseks kõikidel majutamise ja toitlustamise kui toiduainete tehnoloogia õppekavarühma erialadel. Õpperestoran on hetkel avatud vaid lõunaperioodil ja töötab *buffet* restoranina. Tulevikus on koolil plaan avada restoran grupibroneeringuteks väljastpoolt kooli tulijatele ning periooditi pakkuda ka *a la carte* menüüd, mis annab õppijatele võimaluse arendada toiduvalmistamise ja serveerimise tehnikaid autentses keskkonnas.

Kool peab oluliseks digitaalse õpikeskkonna arendamist. Iga-aastaselt uuendatakse nii riist- kui tarkvara. Kooliüleselt on kokku lepitud, et õppetöö läbiviimiseks kasutatakse Moodle´it ja Microsoft 365 rakendusi. Vestlustel õppijatega selgus, et Covid-19 tingitud muudatused õppekorralduses põhjustasid esialgu raskusi. Iseseisvalt ilma videotunnita kippus õpimotivatsioon langema ning koduste ülesannete esitamise tähtajad venima. Õpetajad kasutasid tundide läbiviimiseks nii Microsoft Teamsi, Zoomi kui ka Google´it. Mõnes aines olid aga kõik õppematerjalid hoopis Moodle´is.

Kooli eneseanalüüsis on kirjas, et tööohutusalane juhendamine toimub põhiõpingute sissejuhatavates moodulites. Õppijad kinnitasid, et juhendamine toimub ka iga uue mooduli alguses. Õpetajad on selles põhjalikud, õppijad võtavad teemat tõsiselt ning ohutuslehed allkirjastatakse korrektselt.

Koolis on hästi korraldatud prügi sorteerimine nii üld- kui ka praktilise töö ruumides. Õppijad kinnitasid vestlustel, et õppetöö käigus valmistatud toitu ei visata kunagi ära. Alles jäänud toorained leiavad kasutust järgmisel päeval. Ringkäigul koolis tutvustati komisjonile koolilõuna pakkumise säästlikkuse põhimõtteid: iga õppija saab ise tõsta endale sobiva suurusega portsjoni, et vältida toidu raiskamist.

3.2.3. Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel

Mõlema õppekavarühma õppijad ja vilistlased kinnitasid vestlustel, et kooli sotsiaalne ja füüsiline keskkond soodustavad õppimist, õpetamist ja õpiväljundite saavutamist. Õpetajad kohtlevad õppijaid endaga võrdselt, hoitakse kokku ning aidatakse üksteist.

2016. aastal alustati koolis grupijuhendajate süsteemiga. Grupijuhendaja on tugiisik, kes jälgib õppijate käekäiku, toetab neid ja viib vajadusel läbi sotsiaalpedagoogilisi vestluseid. Kõik grupid osalevad koos grupijuhendajaga õpinõustaja poolt läbiviidavas Õnne tunnis. Tegemist on tunniga, kus tegeletakse kas meeskonnatöö arendamise või grupisiseste probleemide lahendamisega. Nii grupijuhendajad kui õppijad kinnitasid tunni positiivset mõju grupisuhetele ja sotsiaalsele keskkonnale.

Õppijad rääkisid vestlustel, et enamikes gruppides leidub õppija, kes on justkui abiõpetaja. Õpetaja annab talle rohkem vastutust ning suunab teisi aitama. Vilistlased tundsid, et õpetajad valisid õppemeetodeid vastavalt õppijate võimekusele. Õppijatele, kes vajasisid praktilise töö sooritamiseks rohkem aega, seda ka võimaldati ning osavamate kätega õppijad said teha keerukamaid ülesandeid, näiteks tellimustorte.

Covid-19 pandeemia mõjul on kool õpetusse toonud erinevaid e-kursuseid nagu näiteks taigna tehnoloogia, soome keele kursus jt. Õppijad kinnitasid, et enamus tunde distantsõppe ajal toimusid Microsoft Teamsis, Zoomis ja Google´is. Kuigi tunnistati, et veebiloengud olid efektiivsemad kui lihtsalt materjalide lugemine, siis tihti venisid tunnid pikaks, sest tekkis palju tehnilisi arusaamatusi. Kõikidele õppijatele ja õpetajatele on loodud Microsoft 365 konto, et oleks ühtne võimalus vajalikke rakendusi kasutada. Praktiliste tundide läbiviimisel näidati üles leidlikkust, näiteks tuli puhastusteeninduses oma kodus puhastada põhjalikult pliit. Õppijatel tuli koduse praktikaülesande sooritamiseks varuda vahel ka tooraineid, et valmistada näiteks jõuluks piparkooke.

Kooli eneseanalüüsis on välja tulnud ja ka õppijad kinnitasid vestlustel, et koka ning pagar-kondiitri erialal õppijad vajavad enam praktilisi oskusi ja kogemusi päris töömaailmast. Samuti näeb kool parendusena rohkem praktilisi kogemusi klienditeeninduse õppijatel. Vestluses tööandjatega selgus, et kondiitriks õppijad ei oska kondiitritoodetele kreeme määrada ja pritsida. Kreeme tehes ei teata,

millisel kiirusel peab neid vahustama ja milline vahustustugevus on õige. Pagaritehnoloogia õppijad ei tea taigna puhkeaega, temperatuure taigna segamisel ega kerkekapi niiskust erinevatele tainastele. Praktikaettevõtted kinnitavad, et õppijad võiksid praktilisi töövõtteid koolis suuremas mahus õppida, et tuleks vilumus ja kiirus.

Kooli eneseanalüüsis seisab, et praktika dokumentatsioon on leitav õppeinfosüsteemis. Praktikat puudutav regulatsioon ja informatsioon on leitav kooli kodulehel olevast õppekorralduseeskirjast. Paraku ei pruugi asjast huvitatud isikud, näiteks potentsiaalne praktikaettevõtte, seda sealt otsida. Komisjon hinnangul peaks praktikadokumentatsioon ning praktikakorraldust puudutav info olema kodulehel leitav.

Rakvere Ametikoolil on praktikakohtadena andmebaasis majutamise ja toitlustamise õppekavarühmas 159 ettevõtet ning toiduainete töötlemise õppekavarühmas 52 ettevõtet. Vestluselt praktikakoordinaatoriga selgus, et praktikakoha sobivuse hindamiseks saadab kool ettevõttesse hinnanguvormi, mille ettevõtte esindaja ära täidab. Hinnanguvorm on suhteliselt lakoonilise sisuga ning ei selgu kuivõrd detailselt ettevõtte esindaja seda täidab. Praktikakoordinaatori sõnul praktikakohtade andmebaasi praktikalt tulnud õppijatelt saadud tagasiside põhjal täiendavat infot ei lisata. Töökohapõhise õppe puhul aga kohtutakse ettevõttega enne õppetöö käivitamist ja vaadatakse kogu ettevõtte tööprotsess üle, et hinnata praktika sooritamise võimalusi ning leida koostöövariante.

Ettevõtted kinnitavad, et neid on alati meeles peetud ning Eesti Tööandjate Keskliidu, ETKA Andras ning Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt läbiviidaval õppijasõbraliku tööandjana konkursil nominendiks esitatud. 2020. aastal võitiski antud tiitli Rakvere Ametikooliga tõhusalt koostööd tegev pagari- ja kondiitriäri Päts.

Alates 2020/2021 õppeaastast koordineerib mõlema õppekavarühma praktikaid praktikakoordinaator, kes on lõpetanud majutusteeninduse eriala ning omab pikaajast töökogemust hotellinduses. Nii õppijad, õpetajad kui ka praktikaettevõtted kinnitasid, et pärast praktikakoordinaatori tulekut on praktika-alane koostöö muutunud sujuvamaks ning lihtsamaks. Õppijad tõid positiivse näitena välja tunnid, kus selgitatakse praktikaga seonduvat, aruandlust ning hindamist. Praktikaettevõtted kiitsid koostöö ja suhtluse paranemist. Õppijad soovitasid vestlustel, et igaühel tuleks võtta enne praktikaettevõtte valikut aeg, arutamaks õpetaja või praktikakoordinaatoriga läbi, kas praktikakoht on tema tasemele sobiv. Õppijad ja vilistlased tõid näiteid praktikaettevõtetest, kus oli õppija jaoks kas liiga kiire tempo ja kõrge tase, või vastupidi - liiga igav ja üksluine. Praktikakoordinaator kinnitas vestlusel, et õppijate suunamisel praktikaettevõtetesse püütakse alati lähtuda õppija eripäradest.

Igale õppijale koostatakse individuaalne praktikakava, mis praktika ajal toetab nii õppijat kui ka ettevõttepoolset juhendajat. Vähemalt korra õppija praktika ajal püüab praktikakoordinaator ettevõtet külastada. Vilistlased kinnitasid, et praktika ajal käidi ettevõtte ja praktikandi tegevustega tutvumas, kuid eriti Covid-19 pandeemia ajal oli seda vähem. Osad õppijad pidasid kooli praktikakoordinaatori külastusi vajalikuks, tundes nende puudumisel end õppekeskkonnast kaugenenu. Samas oli ka neid, kes ei näinud selleks suurt vajadust.

Rakvere Ametikool on tunnustatud Erasmus+ õpirände hartaga. 2021. aasta augustis sai kool Erasmus+ tiptaseme märgise aastateks 2021–2023. Viimase kuue aasta jooksul on käinud välispraktikal kokku 28 õppijat koka erialalt, pagari- ja kondiitritehnoloogia erialalt 13 ning toitlustusteeninduse erialalt 12. Vilistlased leidsid, et välispraktikatel pingutati alati rohkem, et

võimalikult palju erinevaid töövõtteid proovida ja uusi kogemusi saada. Kool kirjutab eneseanalüüsis, et üldine tagasiside õpirändele on väga hea ning õppijad annavad eraldi tagasisidet Erasmus+ küsitlustes, kus viimastel aastatel on rahulolu üle 90%. Vestlustel vilistlastega saadi kinnitust, et välispraktika kogemus hinnatakse kõrgelt – õpitakse iseseisvust ning tööle keskendumist.

3.2.4. Õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel tööl ja praktilal lähtub õpiväljunditest

Vestlustel õppijate ja vilistlastega selgus, et õpetajatelt saadav tagasiside sõltub suuresti õpetajast ja ka õppija enda huvist. Lisati veel, et paremate õpitulemustega õppijatele väga palju kiitusi ei jagatud. Samuti leidsid õppijad, et tagasiside saamine oli distantsõppel tihtipeale põhjalikum. Õppijad hindavad sisulist tagasisidet ning kinnitavad, et enamasti seda ka saavad.

Üldainete õpetajad näevad, et õppijad on rohkem motiveeritud, kui õpe on lõimitud õpitava erialaga. Õppijad kinnitasid vestlustel, et üldainete õpetajad püüavad alati lõimida ülesandeid nende erialadega. Näitena toodi venekeelseid pagari töölehti ning kehalises kasvatuses erialaseks tööks vajalike lihaste arendamist. Koka eriala õppijad töid lõimingu näiteid füüsikast ja keemiast, kus õpetajad püüavad tuua võimalikult palju erialaseid näiteid. Korduvalt toodi esile lõimitud keeleõpet. Kool on viinud läbi lõimimise koolituse, kus osalesid nii eriala kui üldainete õpetajad. Õpetajate sõnul arenes koolituse tulemusel üld- ja erialaõpingute lõimimine veelgi.

Kõikides õppekavade õppekavades on kirjas, et õpperühm õpib valikus olevat moodulit, kui seda soovib vähemalt 51% õppijatest. Küsimuse peale, kuidas toimub valikmoodulite valimine, väitsid õppijad, et tihti valiti need õppija eest ise ära. Toiduainete töötlemise õppekavade õppijad näeksid heameelega ka ülekoollisi valikmooduleid. Samuti tuntakse puudust erialastest huviringidest, et saada rohkem käelisi töövõtteid harjutada.

Kooli eneseanalüüsis on kirjas, et õppijad on aktiivselt osalenud kutsemeistrivõistlustel Noor Meister ja erinevatel valdkonnavõistlustel nagu näiteks Calvados Trophy, Euroskills ning Monin Cup. Võistlustel osalemine annab õppijale võimaluse omandatud erialaseid oskusi lihvida ja ennast pingelises olukorras proovile panna. Nii vilistlased kui ka õppijad kinnitasid vestlustel, et võistlusteks valmistumine oli arendav protsess ja õpetajad olid väga toetavad. Õpetajad jagasid infot võistluste kohta ning soovijatel oli võimalus nendel osaleda. Koolisiseid erialaseid võistlusi ei ole viimasel kahel aastal toimunud, kuid erialaõpetajate sõnul on plaan need uuesti ellu äratada.

Vestlusel praktikakoordinaatoriga selgus, et koolipoolne praktikajuhendaja haldab kogu praktikaprotsessi, alustades planeerimisest, lepingutest ja lõpetades ettevõtte külastuse ning aruandluse hindamisega. Nii praktikaleping kui ka -päevik on leitavad ja täidetavad uues õppeinfosüsteemis Tahvel. Ligipääs sinna koos hindamisvormiga saadetakse ettevõttepoolsele juhendajale. Sama toimub välispraktika puhul, kuid kogu dokumentatsioon on paberil. Praktika kokkuvõttev hindamine toimub praktika aruande kaitsmisel, kus osalevad erialaõpetajad ja praktikakoordinaator. Praktikakoordinaator selgitas, et lisaks seab iga õppija endale enne praktikale minekut kolm isiklikku eesmärki. Praktikalt tulles analüüsib, kas sai need täidetud. Kui mõni eesmärk ei saanud täidetud, seatakse see eesmärgiks järgneval praktilal. Kooli eneseanalüüsis on kirjas, et välisriigis toimuva praktika ajal jälgib töökohapoolne praktikajuhendaja eeltäidetud hinnangulehel õpiväljundite saavutamist ning täidab seda jooksvalt. Välispraktika aruande kaitsmisele on kutsutud ka teisi õppijaid, et tutvustada välismaal praktika sooritamise võimalusi.

Õppekavade põhjal on kõikidel õppekavarühmade erialadel võimaldatud kooli lõpetamine erialase lõpueksamiga juhul, kui kutseeksami sooritamine ebaõnnestub. Nii kooli- kui ka kutseeksami ettevalmistuse aeg on kavandatud õppetöösse ja õppijad valmistuvad nendeks õppetöö käigus. Vestlustest kutseõpetajatega selgus, et kutseeksamite edukas sooritamine on koolis prioriteediks.

Pagarite ja kondiitrite kutse andjaks on MTÜ Eesti Leivaliit. 2020. aastal sooritasid kõik seitse pagari- ja kondiitri tehnoloogia lõpetajat ja viis abipagari eriala lõpetajat edukalt kutseeksami. 2019. aastal abipagari eriala lõpetajaid kutseksamile ei suunatud ja nad lõpetasid kooli lõpueksamiga.

Kokkade ja kelnerite kutseandjaks oli hindamisperioodil Eesti Hotellide ja Restoranide Liit (kuni 1.03.2021) ning alates 7.04.2021 on selleks Eesti Peakokkade Ühendus. 4. taseme koka kutseeksamit ning 3. taseme abikoka kutseeksamit on viimase nelja aasta jooksul läbinud keskmiselt vastavalt 95% ja 93% lõpetajatest. See on hea tulemus arvestades, et 3. taseme kutseõppes õpivad ka haridusliku erivajadusega õppijad, kes ei ole kohustatud kutseeksamit sooritama.

Tabel 4. Kutseeksamite sooritamine (%) (kooli esitatud andmed)

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Kokk, tase 4	100	100	100	94	100	86
Abikokk, tase 3	100	0	100	88	100	84
Abipagar, tase 3			14		100	84
Pagar, tase 4 Kondiiter, tase 4			100	91	100	100

3.2.5. Õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Rakvere Ametikooli eneseanalüüsist tuleb välja, et suur roll kooli tugiteenuste pakkumisel on grupijuhendajatel. Grupijuhendajad jälgivad õppijate käekäiku, toetavad neid, suhtlevad õpetajatega ja saavad neilt õppijate kohta tagasisidet. Lisaks on nad kontaktisikuks lapsevanematele, viivad vajadusel läbi sotsiaalpedagoogilisi vestlusi, teevad tihedalt koostööd õpinõustajaga, vajadusel suunavad spetsialisti juurde. Enamasti selgitatakse tugiteenuste vajadus välja sisseastumisvestlusel, kuid täiskasvanud õppijate puhul tuleb see esile tavaliselt õppetöö käigus. Kui õpetajad märkavad probleeme, annavad nad teada sellest grupijuhendajale, kes omakorda konsulteerib edasi õpinõustajaga.

Ka vilistlased ja õppijad kinnitasid vestlustel, et grupijuhendaja oli nende jaoks väga oluline ja lähedane isik, kelle poole sai alati pöörduda. Eriti palju pöörab grupijuhendaja tähelepanu esmakursuslastele

ning mida aeg edasi, suunab ta õppijaid iseseisvumisele. Õppijad tunnevad, et saavad koolis vajadusel tuge ja abi.

Õppijate toetamiseks ja karjäärilaseks nõustamiseks on kõikides antud õppekavarühma õppekavades nähtud ette moodul "Õpitee ja töö muutuvus keskkonnas". Kooli eneseanalüüsis on kirjas, et soovi korral on õppijatel võimalik saada tugikeskusest ka individuaalset karjäärinõustamist. Samuti on tulevikus plaan hakata lõimima antud mooduliga praktika planeerimist.

Kooli eneseanalüüsis tuuakse parendusvaldkonnana välja suurema toe pakkumist õppijatele varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamisel (VÕTA), sest paljud õppijad kasutavad seda võimalust oma suvise erialase töökogemuse ülekandmisel. Komisjoni hinnangul saab lisaks VÕTA-le suvise töötamise edukalt siduda ettevõttepraktikaga, kui seda praktika planeerimise faasis ette näha.

Majutamise ja toitlustamise ning toiduainete töötlemise õppekavarühmade probleemiks on väga suur koolist väljalangemine. Eneseanalüüsis tuuakse selle peamiseks põhjuseks õppevõlad, mis tekivad mitteosalemisest õppetööl. Väljalangevuse ennetamiseks on paaril viimasel õppeaastal tegeletud intensiivsemalt esimeste kursuste õppijatega, kuid kahjuks ei ole see õpingute katkestamist vähendanud. Vestlusel õpinõustajaga selgus, et tihti on väljalangevuse põhjuseks vale erialavalik. Kooli astutakse sisse sotsiaalsel survele, kuid tegelik huvi eriala vastu puudub.

Kooli õppekorralduseeskiri ütleb, et kui õppijal on viis või rohkem õppevõlgnevust ja ta ei ole valmis õppekomisjonis kokku lepitud ajakava järgi õppevõlgnevusi likvideerima, arvatakse õppija kooli nimekirjast välja. Vestlused kinnitasid, et antud süsteem toimib ja annab õppele kvaliteedi.

Järeldused

Tugevused

- Rakvere Ametikool pakub kutsevalikuaastat põhikooli 8. klassi õpilastele. Kool näeb selles tegevuses suurt potentsiaali – see avardab põhikooli õpilaste silmaringi ja aitab teha kaalutletud erialavalikuid.
- Õppekavarühmadel on erialase taustaga äsja tööle asunud praktikakoordinaator, kellel on suurepärase võimalus laiendada koostööd valdkonna ettevõtetega.
- Hinnatavate õppekavarühmade erialadel on väga head praktilise ja teoreetilise õppe läbiviimise tingimused.
- Grupijuhendajate süsteem on lühikese aja jooksul hästi rakendunud. Grupijuhendaja ja õpinõustaja aitavad luua hea vaimse ja sotsiaalse keskkonna. Õnne tunnid aitavad kaasa meeskonnatöö arendamisele ja grupisiseste probleemide lahendamisele.
- Õpetamisel lähtutakse õppijate eripäradest – tublimatele antakse lisatöid ja võimalus teiste juhendamiseks, rahulikumas tempos liikujatele pakutakse lisatuge.
- Rakvere Ametikool on tunnustatud Erasmus+ õpirände hartaga ning 2021. aasta augustis sai kool Erasmus+ tippaseme märgise aastateks 2021–2023. Õppekavarühmade õppijad käivad regulaarselt välispraktilal, mis annab väärtusliku elu- ja töökogemuse teises kultuuriruumis.
- Õppekavarühmade õppijad on osalenud kutsemeisterlikkuse võistlustel, kool ja õpetajad pakuvad head tuge nendeks ettevalmistumisel.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

- Sisseastujatel ei ole õiget kuvandit õppekavarühmade erialade ja ametite olemusest. Komisjon soovib teha huvigruppidele rohkem selgitustööd ning kaasata selleks võimalusel töömaailma esindajaid. Vilistlaste ja praktikute edulood aitavad väärtustada kutseharidust ning ametikoolis pakutavaid erialasid.
- Õppekavarühmades on õppijate koolist väljalangevus väga kõrge. Komisjon soovib uurida ja analüüsida väljalangevuse põhjuseid ning nende alusel teha vajalikke korrekture õppijate vastuvõtul ning õppetöös.
- Õppekavarühmade erialadel õppijad vajavad enam praktilisi oskusi ja kogemusi. Komisjon soovib võimalusel suurendada praktilise töö mahtu ning arendada koostööd töömaailma esindajatega erinevate õppetegevuste raames.
- Praktika üldine informatsioon ja dokumentatsioon ei ole ettevõtetele kergesti leitav. Komisjon soovib, et praktikadokumentatsioon ning praktikakorraldust puudutav info oleks kodulehel leitav koos kontaktisikuga, kelle poole küsimuste või koostöösooviga pöörduda.
- Praktikaettevõtete andmebaas on väga suur, kuid puudub nende sobivuse süsteemne hindamine. Komisjon soovib luua hindamissüsteemi, mille alusel uusi ettevõtteid partnerina kaasata ning olemasolevatega koostööd edasi arendada. Lisaks soovime arvestada õppijatelt tulnud tagasisidet, näiteks millist ettevõtet tuleks senisest enam toetada juhendajate koolitamise näol või millises ettevõttes ei ole praktikat siiski võimalik sooritada.

Arenguvõimalused

- Kool teeb aktiivset koostööd suhteliselt väikese ringi ettevõtetega. Soovitame õppetöö läbiviimisesse kaasata senisest enam ettevõtteid. Laiem partnerite ring tagab mitmekesisema hariduse õppijatele ning avardab silmaringi õpetajatel.
- Iga õppijale koostatakse individuaalne praktikakava ning õppija seab endale praktikaeesmärgid. Komisjon soovib koostada praktikakava koos õppijaga, et tagada mõtestatum töö praktika ajal.
- Välispraktika aruande kaitsmisele on kutsutud ka teisi õppijaid, et tutvustada välismaal praktika sooritamise võimalusi. Komisjon soovib sellist võimalust pakkuda ka siseriiklike praktikate puhul, et kaasõppijad saaksid ülevaate erinevatest praktikakohtadest, kuuleksid teiste õnnestumistest ja õppimiskohtadest.
- Komisjon soovib võimaldada praktikaettevõtete esindajatel osaleda praktika kaitsmisel ka veebi teel, mis hoiaks kokku ettevõtjate väärtuslikku aega ja kaasaks neid praktikaprotsessi väga olulisse etappi.
- Õppetöö tagasisidestamine ja hindamine oli põhjalikum distantsõppe ajal. Komisjon soovib võimalikult põhjalikku tagasisidestamist ka kontaktõppe ajal. See motiveerib õppijat ja annab vajalikud edasitegutsemise suunised.
- Kool pakub õppijatele võimalust arvestada suvine erialane töökogemus VÕTA-ga. Komisjon soovib koolil võimalusel ja vajadusel arvestada juba praktika planeerimisel õppija suvel töötamisega, mis tekitab olukorra, kus suvel töötamine on praktika loomulik osa.
- Uue suunana pakub ametikool mittestatsionaarset põhi- ja gümnaasiumiharidust. Komisjon soovib sihtrühmale pakkuda lisaks veel kutsevalikuaastat või kutsehariduse tasemeõpet, et õppijad omandatud oskustega tööturule jõuaks.

- Hiljuti on alustatud kooli tutvustamist huvigruppide seas sotsiaalmeedia platvormidel. Komisjon näeb selles head võimalust, et tutvustada ja populariseerida õppekavarühmade erialasid.
- Komisjon soovib teha vastuvõtuvestlusi kõigi sisseastujatega, et veenduda õppija motivatsioonis ja õiges erialavalikus.
- Kool on esitanud oma parimaid koostööpartnereid õppijasõbraliku töödandja tiitli nominendiks. Komisjon julgustab õppekavarühma juhti esitama oma parimaid praktikapartnereid ka Eesti Tööandjate Keskliidu poolt korraldatavale konkursile “Parim praktikakoht”.
- Õppija suundumisel praktikale tuleb hinnata ettevõtte sobivust konkreetse praktika eesmärkide ja õpiväljundite saavutamiseks. Komisjon soovib praktikaetevõttele tutvustada eeltäidetud praktika taotlust, mis sisaldab praktika eesmärki, õpiväljundeid, hindamiskriteeriume, õpingute käigus juba läbitud mooduleid ning nõudeid ettevõttepoolsele juhendajale, et praktikandi värbamine oleks ettevõtte kaalutletud otsus.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. **Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;**
2. **Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.**

Analüüs

3.3.1. Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud

Hinnatavate õppekavarühmade õpetajate kvalifikatsioon, arv ja koosseis on õppekavade rakendamiseks piisav. Õppekavarühmade õpetavad kvalifikatsiooniga õpetajad, kes toetavad õppija arengut ja loovad tingimused õpiväljundite saavutamiseks. Enamus kutseõpetajatest on erialaspetsialistid. Kooli eesmärgiks on pädev õpetajaskond, kus üle 80% õpetajatest omab 6. või 7. kvalifikatsiooni taset. Õppekavarühmade õpetajatest on viis erialase hariduse ja kutsepedagoogika bakalaureuse kraadiga. Kaks õpetajat on õpetatava valdkonna 6. taseme kõrgharidusega ning läbinud kutsepedagoogika koolitused. Ühel õpetajal puudub kõrgharidus, kuid ta on läbinud kutsepedagoogika koolituse ning sooritanud Kokk II kutseksami. Aruandest ja vestlusest selgus, et õppekavarühma juhil on magistriskraad, kuid puudub kutsepedagoogiline haridus, tal on plaan lähiajal ennast selles osas täiendada. Kool toetab õpetajate pädevuste tõstmist, motivatsiooniks kompenseeritakse neile kutseksamite tasu.

Vestlusel direktoriga selgus, et täiskoormusega õpetaja koormus on 800-900 kontakttundi õppeaastas ning välja on töötatud lisatasude süsteem, mis hõlmab õppekavaarendust, õppijate juhendamist, mentori tööd, projektides osalemist jne. Näiteks määratakse uuele töötajale kogenud kolleegist mentor, kes jälgib ja suunab töötaja arengut. Täiendavat koormust lisab täiskasvanute

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

täienduskoolituste kursuste korraldamine ja läbiviimine. Majutamise ja toitlustamise ning toiduainete töötlemise õppekavarühmades on 8 põhiõpingute õpetajat, 2 grupijuhendajat, 1 praktikakoordinaator, 14 üldõpingute õpetajat ja 5 valikainete õpetajat. Õppekavarühmade ametikohad on täidetud. SA Innove rahulolu uuringu järgi on seoses COVID-19 piirangute ja distantsõppega vähenenud õpetajate rahulolu töökoormusega koolis järgnevalt: 2017. aastal 70% ja 2021. aastal 67%. Vestlustel õppekavarühmade õpetajatega kinnitati, et tunni- ja töökoormus on jõukohane. Õppekavarühmade külalisõpetajad, sh välisriikidest omavad valdkonnas nii praktilist kui õpetamise kogemust.

Õppekavarühma õpetajaskonna hulka kuulub nii noorema kui ka vanema põlvkonna esindajaid. Kutseõpetajate keskmine vanus on 44,88 aastat. Põhiõpingute õpetajate keskmine vanus on 41.

Tabel 5. Kutseõpetajate vanuseline jaotus, majutuse ja toitlustuse ning toiduainete töötlemise õppekavarühmas (kooli esitatud andmed)

Vanus	Kutseõpetajad, õppekavarühma juht
Kuni 29 aastased	0
30 - 39 aastased	4
40 - 49 aastased	2
50 - 59 aastased	2
60 ja vanemad	1

Vestlustest õppekavarühma praktikaettevõtetega selgus, et nende teada pole praktikajuhendajate koolitusi viimastel aastatel toimunud või ei ole info nendeni jõudnud. Vestlus kooli praktikakoordinaatoriga kinnitas seda fakti. Selgus, et uus töötaja pole veel jõudnud teemaga tegeleda, edaspidine plaan on töökohapoolsed juhendajad paar korda aastas kooli kutsuda. Komisjon soovib juhendajate koolitamiseks kasutada lisaks veebipõhiseid lahendusi, et säästa juhendajate aega. Vestlusel tõi üks ettevõtte välja, et on varasemalt koolitusel osalenud, kuid osales ettevõtte juht, mitte praktikandi otsene juhendaja. Komisjon soovib fookust hoida sihtrühmal ja koolituse sisul – juhendajate koolitusel puudutada otseselt juhendamisega kaasnevat teemasid ning ettevõtete juhtidele ja personalispetsialistidele, kes ei tegele igapäevaselt praktikantidega, rääkida üldisematest praktikakorraldusega seonduvatest teemadest.

3.3.2. Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Koolil on koostatud arenguvestluste läbiviimise kord. Arenguvestlusi viivad läbi direktor ja

Õppedirektor üks kord aastas. Seoses COVID-19-ga seotud muutustega viis 2021. aasta septembris vestlusi läbi direktor. Vestlustele eelnevalt koostavad õpetajad kutseõpetaja kutsestandardis sätestatud kompetentside alusel eneseanalüüsi. Vestlustel analüüsitakse püstitatud eesmärkide täitmist, seatakse järgmise perioodi eesmärgid ning selgitatakse välja koolitus- ja arenguvajadus. Vastavalt eesmärkidele planeeritakse eri- ja ametialased koolitused, stažeerimine, projektides osalemine jms. Arenguvestlustest saadakse sisend koolitusplaani.

Õppekavarühmade õpetajad panustavad pidevasse enesetäiendamisse. Koolisisestel ja -välistel koolitustel ning praktikute poolt läbiviidavates tundides osalemist võimaldatakse kõigile soovijatele. Õpetajatega vestlusel toodi välja õpingutega kaasnev kasutegur – paranes analüüsisoskus, õppetunni ülesehitus ja läbiviimine, samuti tagasisidestamine. Teadlikumalt loodi digiõppematerjale distantsõppe ajal.

Kool korraldab õpetajatele ka ülekoolilisi koolitusi. Näiteks koolitus “Täenduslik õppimine”, mis toetas rakenduskavade arendamist, sihtgrupile sobivate õppe- ja õpetamismeetodite valikut ning õpetaja professionaalset arengut. Vestlustest õpetajatega selgus, et ühiskoolitused loovad koolisisese mõnusa meeskonnatunde, mille pinnalt on hea omavahelist koostööd jätkata. Digipädevuste arenguks korraldab kool tsüklitena digioskuste sisekoolitusi ning toimuvad digiminutid. Erinevate keskkondade kasutamisel toetavad õpetajaid IT spetsialistid, kes koostavad erinevate IT-keskkondade ning -lahenduste juhendid ja kursused.

Stažeerimine toimub vastavalt koolis kehtestatud korrale. Õppekavarühmade kutseõpetajad stažeerivad valdkonna ettevõtetes nii Eestis kui Erasmus+ õpirände kaudu välismaal. Vestlustest kutseõpetajatega selgus, et nad on Eestis stažeerinud näiteks AQVA Hotel & Spa-s, LaSpa Group OÜ-s, AS-s Pihlaka. Erasmus+ õpirände raames on stažeerinud Prantsusmaal, Hispaanias, Itaalias ning käesoleval õppeaastal minnakse Soome ja Saksamaale.

Koolil on välja töötatud tunnustamise kord. Vestlusest õpetajatega selgus, et tunnustamine koolis on piisav.

Järeldused

Tugevused

- Paljudel kutseõpetajatel ja õppekavarühma juhil on erialane praktiline töökogemus, mis toetab praktilise õppe jätkusuutlikkust.
- Uut töötajat toetatakse läbi mentorsüsteemi – määratakse kogunud kolleegist mentor.
- Õpetajate areng on toetatud läbi regulaarse enesetäiendamise erinevate koolituste (sh koolisiseste), stažeerimise ja rahvusvahelise koostöö raames. See on avardanud õpetajate erialast silmaringi, tõstnud pädevust, hoogustanud õpetajate omavahelist koostööd, kujundanud ühtset meeskonnatunnet ja soodustanud koostööd partneritega nii Eestis kui välismaal.
- Kool soodustab õpetajate kutse- ja kõrghariduse ning kutsete omandamist, kompenseerides näiteks kutseksamite tasu. Õpetajatel kasvab hariduse omandamise järel sisemine motivatsioon ja enesekindlus, õpetajatöö muutub tähenduslikumaks.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- Praktikajuhendajatele suunatud koolitusi ei ole viimastel aastatel toimunud. Praktikajuhendajate pädevus aitab kaasa õppija õpiväljundite saavutamisele. Praktikaettevõtete koolitused ja infopäevad soovivad komisjon korraldada veebi teel osalemise võimalusega. Koolitusi ja infopäevi võiks salvestada, et nad oleksid järel vaadatavad.

Arenguvõimalused

- Praktikaettevõtete koolitusel hoida fookust sihtrühmal ja koolituse sisul. Ettevõttepoolsete praktikajuhendajate koolitused teha detailsemalt õppeprotsessi puudutavad, muu hulgas käsitleda õpetamis- ja hindamismeetodid. Ettevõtete juhtidele ja personalispetsialistidele, kes ei tegele igapäevaselt praktikantidega, korraldada infopäevi, kus selgitatakse üldisemaid praktikakorraldusega seonduvaid teemasid.
- Erasmus+ õpirände raames saadud kogemusi soovivad komisjon jagada koostööpartneritega, näiteks praktikaettevõtetele koolituste ja infopäevade raames.
- Koostöö toimub peamiselt ühtede samade ettevõtetega kooli lähiümbrusest. Komisjon soovivad õpetajatel stažeerida ning leida õpetamisalaseid koostööpartnereid ka mujalt Eestist. Laiem partnerite ring tagab mitmekesisema hariduse õppijatele ning avardab silmaringi ka õpetajatel.

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused majutamise ja toitlustamise ning toiduainete töötlemise õppekavarühmade osas

Tugevused

- Koolil on hästi toimiv koostöö täienduskoolituse vallas piirkonna ettevõtetega, kes rikastavad oma ideede ja vajadustega ka tasemeõppekavade õppesisu ning võimaldavad õpetajatel ennast kursis hoida töömaailmas toimuvaga.
- Rakvere Ametikool pakub kutsevalikuaastat põhikooli 8. klassi õpilastele. Kool näeb selles tegevuses suurt potentsiaali – see avardab põhikooli õpilaste silmaringi ja aitab teha kaalutletud erialavalikuid.
- Õppekavarühmadel on erialase taustaga äsja tööle asunud praktikakoordinaator, kellel on suurepärase võimalus laiendada koostööd valdkonna ettevõtetega.
- Hinnatavate õppekavarühmade erialadel on väga head praktilise ja teoreetilise õppe läbiviimise tingimused.
- Grupijuhendajate süsteem on lühikese aja jooksul hästi rakendunud. Grupijuhendaja ja õpinõustaja aitavad luua hea vaimse ja sotsiaalse keskkonna. Õnne tunnid aitavad kaasa meeskonnatöö arendamisele ja grupisiseste probleemide lahendamisele.
- Rakvere Ametikool on tunnustatud Erasmus+ õpirände hartaga ning 2021. aasta augustis sai kool Erasmus+ tipptaseme märgise aastateks 2021-2023. Õppekavarühmade õppijad käivad regulaarselt välispraktilal, mis annab väärtusliku elukogemuse ja töökogemuse teises kultuuriruumis.
- Paljudel kutseõpetajatel ja õppekavarühma juhil on erialane praktiline töökogemus, mis toetab praktilise õppe jätkusuutlikkust.

- Õpetajate areng on toetatud läbi regulaarse enesetäiendamise erinevate koolituste (sh koolisisesete), stažeerimise ja rahvusvahelise koostöö raames. See on avardanud õpetajate erialast silmaringi, tõstnud pädevust, hoogustanud õpetajate omavahelist koostööd, kujundanud ühtset meeskonnatunnet ja soodustanud koostööd partneritega nii Eestis kui välismaal.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

- Valikmooduleid on õppekavades palju, kuid objektiivsetel põhjustel on õppijate tegelikud valikuvõimalused piiratud. Soovitame pakkuda kooliüleseid ja erinevate kursuste õppijatele ühiseid valikmooduleid, et grupid täituksid mooduli sisust huvitatud õppijatega.
- Moodulite rakenduskavad on ebaühtlase tasemega koostatud. Soovitame moodulite eest vastutavatel inimestel teha õppekavarühmade ülest koostööd ja üksteise kogemustest õppida ning suurendada õppekavarühma juhi panust õppekavade arendustegevustesse, et tekiks terviklik ülevaade.
- Üldõpingute lõimingu on kutsekeskhariduse õppekavade rakenduskavades (va koka õppekava) liiga üldsõnaliselt kajastatud ning ei selgu mida, kus ja kuidas lõimitakse, mistõttu soovib komisjon siduda üldõpingud senisest detailsemalt mooduli õpiväljundite, teemade ja hindamisülesannetega.
- Puudub õppijate tagasisidestamise süsteemsus õppeprotsessile. Ülekoolilisi tagasisideküsitlusi ei korralda kool 2017. aastast. SA Innove poolt läbiviidud küsitlustest ei saada õppeprotsessi kohta infot õppekavarühmade kaupa. Soovitame uuesti sisse viia ülekoollised tagasisideküsitlused ja saadud info analüüsimise ning talletamise süsteemsus.
- Õppekavarühmades on õppijate koolist väljalangevus väga kõrge. Komisjon soovib uurida ja analüüsida väljalangevuse põhjuseid ning nende alusel teha vajalikke korrekture õppijate vastuvõtul ning õppetöös.
Õppekavarühmade erialadel õppijad vajavad enam praktilisi oskusi ja kogemusi. Komisjon soovib võimalusel suurendada praktilise töö mahtu ning arendada veelgi koostööd töömaailma esindajatega erinevate õppetegevuste raames.
- Praktika üldine informatsioon ja dokumentatsioon ei ole ettevõtetele kergesti leitav. Komisjon soovib, et praktikadokumentatsioon ning praktikakorraldust puudutav info oleks kodulehel leitav koos kontaktisikuga, kelle poole küsimuste või koostöösooviga pöörduda.
- Praktikaettevõtete andmebaas on väga suur, kuid puudub nende sobivuse süsteemne hindamine. Komisjon soovib luua hindamissüsteemi, mille alusel uusi ettevõtteid partnerina kaasata ning olemasolevatega koostööd edasi arendada. Lisaks soovime arvestada õppijatelt tulnud tagasisidet, näiteks millist ettevõtet tuleks senisest enam toetada juhendajate koolitamise näol või millises ettevõttes ei ole praktikat siiski võimalik sooritada.

Arenguvõimalused

- Kool teeb aktiivset koostööd suhteliselt väikese ringi ettevõtetega kooli lähiümbrusest. Soovitame õppetöö läbiviimisesse kaasata senisest enam ettevõtteid, ka mujalt Eestist ning julgustada õpetajaid stažeerima minna ka oma maakonnast väljapoole.
- Välispraktika aruande kaitsmisele on kutsutud ka teisi õppijaid, et tutvustada välismaal praktika sooritamise võimalusi. Komisjon soovib sellist võimalust pakkuda ka siseriiklike

praktikate puhul, et kaasõppijad saaksid ülevaate erinevatest praktikakohtadest, kuuleksid teiste õnnestumistest ja õppimiskohtadest.

- Uue suunana pakub ametikool mittestatsionaarset põhi- ja gümnaasiumiharidust. Komisjon soovib sihtrühmale pakkuda lisaks veel kutsevalikuaastat või kutsehariduse tasemeõpet, et õppijad omandatud oskustega tööturule jõuaks.
- Praktikaettevõtete koolitusel hoida fookust sihtrühmal ja koolituse sisul. Ettevõttepoolsete praktikajuhendajate koolitused teha detailsemalt õppeprotsessi puudutavad, muu hulgas käsitleda õpetamis- ja hindamismeetodid. Ettevõtete juhtidele ja personalispetsialistidele, kes ei tegele igapäevaselt praktikantidega, korraldada infopäevi, kus selgitatakse üldisemaid praktikakorraldusega seonduvaid teemasid.